МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-АНЕСТЕЗІОЛОГА 34
Воротинцев С.І., Гриценко С.М.
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ НАВИЧОК КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ 36
Ганчева О. В., Мельнікова О. В., Грекова Т. А., Каджарян Є. В., Ісаченко М. І., Данукало М. В.,
ФУНКЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 38
Гейченко К.І.
РОЛЬ КОМПЕТЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧА МЕДИЧНОГО ВНЗ У ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА 39
Губарь А.О.
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ІНСТРУМЕНТІВ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ 41
Губка В.О., Вільданов С.Р., Гайдаржі Є.І., Головко М.Г.
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ З ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 42
Дейнега В.А.
СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ 43
Доценко С.Я., Самура Б.Б., Чорна І.В., Кулинич Р.Л.
СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ОФТАЛЬМОЛОГА 44
Завгородня Н.Г., Саржевська Л.Е., Безденежна О.О., Костровська К.О.,
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, як інструментарій підвищення якості ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ 46
Іванченко Д. Г., Рудько Н. П., Крісанова Н. В.
СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ 48
Каплаушенко А.Г., Самелюк Ю.Г., Фролова Ю.С.
СТУДЕНТСЬКИЙ ХІРУРГІЧНИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДНЯТТЯ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ 50
Клименко А.В., Черковська О.С., Захарчук О.В., Сиволап Д.В., Кравченко Б.С., Білай А.І., Тугушев А.С.
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «НЕВРОЛОГІЯ» ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НЕВРОЛОГІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНОГО ПАЦІЄНТА 50
Козьолкін О.А., Кузнєцов А.А.
КОМУНІКАТИВНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ КЛІНІЦИСТІВ: РОЛЬ ВІДЕОФІЛЬМІВ ТА НАУКОВИХ ІНТЕРВ'Ю 51
Количева Н.Л., Крупєй К.С., Деген А.С.
МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЦИСТІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙИХ ХВОРОБ 53
Корнієнко О.О., Рябоконь О.В., Оніщенко Т.Є., Калашник К.В.
ПІДГОТОВКА КЛІНІЧНОГО ФАРМАЦЕВТА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ 54
Крайдашенко О.В., Свинтозельський О.О., Михайлик О.А.
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ» 56
Кривенко В.І., Федорова О.П., Колесник М.Ю., Пахомова С.П., Герасименко Л.В., Качан І.С., Соколова М.В., Михайловський Я.М.
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ 57
Кривенко В.І., Михайловський Я.М.
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЧНІЙ ХІМІЇ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ 58
Крісанова Н.В., Іванченко Д.Г., Рудько Н.П.,

Наприклад, створення чат-ботів або віртуальних асистентів, які можуть відповідати на питання студентів та надавати пояснення на різних рівнях складності.

3. Практика мовлення та аудіювання:

Функція: Надання можливостей для вправи у вимові та розумінні мовлення.

Наприклад, використання голосових технологій для вправ у вимові та розумінні мовлення, відтворення аудіо- або відеоматеріалів з можливістю підказок та перекладу.

4. Письмова практика та вправи:

Функція: Підтримка студентів у вправах з письма, написанні есе та відповідях на питання.

Наприклад, аналіз текстів студентів з точки зору граматики та стилю, надання рекомендацій щодо поліпшення писемних навичок.

5. Оцінювання та зворотний зв'язок:

Функція: Оцінка прогресу студента та надання зворотного зв'язку для подальшого покращення.

Наприклад, автоматизоване оцінювання письмових робіт та вимови, надання детального зворотного зв'язку та рекомендацій для покращення.

Все це не тільки зробить заняття цікавими, а ще й більш ефективними.

Література

1. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text (дата звернення: 16.04.2024).

2. Мельник А.В. Застосування штучного інтелекту в освітньому середовищі: потенціал та виклики. // Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. 7 квітня 2023 р. Глухів, 2023. С. 250–253.

РОЛЬ КОМПЕТЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧА МЕДИЧНОГО ВНЗ У ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

Губарь А.О. доцент кафедри урології

Ключові слова: викладач вищої медичної школи, професійна компетентність.

Вступ. У разі конкуренції над ринком освітніх послуг якість підготовки фахівців стає головним показником конкурентоспроможності вищого навчального закладу. Одним із основних факторів, що впливають на якість освітнього процесу, є рівень професійної компетентності викладача вишу.

Проблема вдосконалення професійної компетентності педагогів вищої професійної освіти в останні десятиліття набула особливого значення та виявила нові аспекти. Значно змінився соціальний статус викладача: серед поважних і престижних професія перейшла у розряд непривабливих, низькооплачуваних. Очевидною є суперечність: з одного боку, викладацька діяльність виконує високу місію в суспільстві, має значний освітній потенціал, а з іншого боку – невисокий рівень життя, слабку мотивацію викладачів до науково-дослідної діяльності. Проблема посилюється скороченням інвестування вузів у розвиток професіоналізму викладачів: скорочуються або відсутні витрати на участь і поїздки викладачів на конференції з метою обміну досвідом та підвищення кваліфікації. У науковому співтоваристві ці питання активно обговорюються.

Основна частина. Вища медична школа має дати випускникам систему інтегрованих теоретичних та клінічних знань, умінь та навичок, допомогти освоїти високі світові медичні технології, сформувати здатність до соціальної адаптації лікаря. Реалізація цих завдань сприяє цілісній підготовці лікаря, що спирається на міцну мотиваційну установку, глибоку спеціалізацію, актуалізацію інтелектуальних та особистісних можливостей студентів. Викладачі вищої медичної школи – особлива категорія педагогів, які мають специфічні функції, умови та методи роботи, кваліфікаційні та особистісні характеристики. Обіймаючи викладацьку посаду, лікар повною мірою є педагогом-професіоналом. У своїй роботі викладач орієнтується на те, що сьогодні медичні виші готують лікарів до роботи в умовах зміни системи фінансування охорони здоров'я, удосконалення

його структури та завдань. Відповідно, підвищується відповідальність викладачів медичного вишу за результати своєї праці.

У вітчизняній науці професійну компетентність розглядають як певний психічний стан, що дозволяє діяти самостійно та відповідально, як володіння людиною здатністю та вмінням виконувати певні трудові функції; як наявність спеціальної освіти, широкої загальної та спеціальної ерудиції, постійне підвищення своєї науково-професійної підготовки; як професійну підготовленість та здатність суб'єкта праці до виконання завдань та обов'язків повсякденної діяльності; як потенційну готовність вирішувати завдання зі знанням справи [1].

Компетентність – це сукупність властивостей (характеристик) особистості, що дозволяють їй якісно виконувати певну діяльність, спрямовану для вирішення проблем (завдань) у будь-якій галузі. Крім поняття «компетентність», розрізняють близьке йому поняття «компетенція» (у науковій літературі часто використовуються як синоніми).

Компетенція – це те, на що претендує людина, це коло питань у яких вона добре обізнана, має пізнання та досвід. Компетенція – це характеристика місця, а не особи, тобто параметр соціальної ролі людини. Якщо людина відповідає цьому місцю (соціальної ролі), то вважається, що він має компетентність з даного кола питань.

У структурі професійної компетентності викладача вищої школи ми виокремлюємо такі основні блоки: мотиваційно-ціннісний; систему професійно важливих якостей; систему здібностей викладача (насамперед, педагогічних та здібностей, що визначають схильність до науки); когнітивний (знання); афективний (позитивне емоційно-оцінне ставлення до предмета, що викладається, та його важливості в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців, здатність до емоційно-вольової регуляції поведінки). Дані структурні компоненти реалізуються як сформованих універсальних і професійних компетенцій викладача вищої школи. Особливо зазначимо, що у розробленої нами моделі професійної компетентності викладача вищої школи інтегровані показники, які традиційно входили до поняття «педагогічне майстерність» (особистісні якості, знання, вміння викладача) з компетенціями викладача, які є показниками здатності застосовувати ці знання та вміння на практиці.

Загальні компетенції викладача медичного вузу включають такі види діяльності:

- науково-дослідна діяльність (проведення дослідження з дисципліни як наукового предмета, проведення дослідження з дисципліни як навчального предмета, написання наукової статті, оформлення відкликання на наукову роботу тощо);
- вміння самостійно працювати з інформацією (пошук інформації та вміння перетворити її на засіб вирішення професійних завдань, на оперативну форму, зручну для використання (схеми, конспекти), використовувати не менше однієї з іноземних мов, як засіб професійного спілкування, володіти професійною мовою, медичною термінологією латинською мовою);
- Педагогічна діяльність (пропаганда здорового способу життя, конференції з медичними працівниками);
- Виступ перед аудиторією (уміння вибрати спосіб спілкування, вміння формулювати питання і брати участь у дискусії);
- Створення сприятливого мікроклімату в колективі (критична оцінка стилю спілкування між викладачами, викладача зі студентом, вміння будувати взаємини в колективі, надання допомоги при виникненні міжособистісних конфліктів);
- ведення здорового способу життя (пропагувати здоровий спосіб життя);
- самонавчання та самовиховання все життя (наявність індивідуальної програми самонавчання та самовиховання). Для виконання всієї вищезгаданої діяльності викладачеві необхідні певні якості особистості, головні з яких – любов до педагогічної діяльності, ерудиція, любов до студентів, високий рівень культури та моральності, порядність, справедливість та доброзичливість, врівноваженість та ін.

Переважними рисами викладача вищої школи є цілеспрямованість, наполегливість, терплячість, толерантність, здатність до фасилітації (підвищення продуктивності та швидкості

діяльності під впливом оточуючих людей або образа іншої людини), ініціативність, творчий підхід до вирішення кожного завдання виховання, флексибельність (готовність самозміни) [2].

Висновки. Професійна компетентність викладача вищої школи загалом є відкритою синергетичною системою, компоненти якої можуть змінюватись або додаватися у зв'язку з розвитком педагогічної науки та змінними вимогами до змісту професійної діяльності викладача з боку держави, педагогічної практики, роботодавців, громадськості, студентів.

Викладач медичного вишу зобов'язаний вести не лише навчально-виховну, а й методичну роботу, яка підвищує його професійну кваліфікацію та педагогічну майстерність.

Тільки викладач, який володіє професійними та загальними компетенціями, зможе підготувати випускника не лише до професійної діяльності, а й сприятиме формуванню його особистісних якостей та підготуватиме його до саморозвитку та самовиховання.

Література.

1. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-93#Text
2. https://www.researchgate.net/publication/326016367_Pisladiplomna_osvita_likariv_kliniko-farmacevticna_pidgotovka

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ІНСТРУМЕНТІВ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

проф. Губка В.О., доц. Вільданов С.Р., доц. Гайдаржі Є.І., доц. Головко М.Г.

Кафедра госпітальної хірургії

Ключові слова: освітній процес, віртуальний симулятор.

Вступ. Оскільки в Україні запроваджено воєнний стан, освітній процес проводиться в дистанційній формі [1].

Основна частина. Хірургія (грец. χειρουργική, від грец. Χειρ – рука і грец. Ουργική – робити). Тому окрема увага приділяється практичним навичкам. На YouTube каналі кафедри для студентів доступні відео фізикального обстеження пацієнтів та практичних навичок, зняті співробітниками кафедри.

Для написання історії хвороби використовується віртуальний симулятор пацієнта Body Interact. Останній укомплектований різноманітними сценаріями з клініки та невідкладних станів. Технологія дозволяє поспілкуватися з віртуальним пацієнтом, провести фізикальне обстеження, зробити необхідні лабораторні та інструментальні тести, встановити діагноз і призначити лікування, вибравши дозування препарату з урахуванням маси тіла, зросту і ваги пацієнта. При цьому клінічний стан віртуального пацієнта змінюється залежно від наданої допомоги. Тому для студентів є унікальна можливість зрозуміти коректність своїх дій і, проаналізувавши допущені помилки, зробити висновки на майбутнє. Найціннішою особливістю системи віртуального пацієнта є 50 віддалених точок доступу до сервера Body Interact, що надає можливість дистанційної роботи в режимі онлайн тренінгу [2].

Висновки. Розвиток інформаційних технологій розширює можливості як для самоосвіти студентів, так і для впровадження новітніх форм викладання в педагогічний процес.

Література:

1. Наказ МОН України від 07.03.2022 р. №235 «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану»;
2. Никоненко А. О., Вільданов, С. Р. Запровадження змішаної форми навчального процесу на кафедрі госпітальної хірургії Запорізького державного медичного університету // Медична освіта. - 2021. - N 2 (Додаток) : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення". - С. 43-47.